

JAARVERSLAG 2009

Datum : 30 maart 2010
Ref. : 10 eTNOs 0330 hw

1 Algemeen

De belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen van 2009 waren voor eTNOs de festiviteiten van het 30 jarig bestaan, de wijzigingen in de bestuursamenstelling en -werkwijze en de goede ontwikkelingen van de relaties tussen eTNOs, het Pensioenfonds en TNO. De vereniging is dit jaar verder gegroeid en ziet er financieel gezond uit.

2 Ledenbestand

De ontwikkeling van het ledental wordt in onderstaande tabel aangegeven.

Aantal leden van de vereniging							
	Per datum	Totaal	West	Midden	Oost	Buitenland	Geen
Leden	1-1-2005	1734	929	318	475	11	
Adressen	(= 31-12-2004)	1151	632	204	306	8	
Leden	1-1-2006	1847	970	354	509	12	
Adressen		1251	675	234	330	9	
Leden	1-1-2007	1940	1028	361	538	13	
Adressen		1335	726	244	354	11	
Leden	1-1-2008	1905	1012	367	513	13	
Adressen		1318	714	252	341	11	
Leden	1-1-2009	1950	1045	378	508	19	
Adressen		1355	738	260	341	16	
Leden	1-1-2010	2032	1101	405	509	16	1
Adressen		1416	782	277	342	14	1

In 2009 zijn we de 2000 leden gepasseerd. De groei vond plaats in alle regio's, maar was –zoals gebruikelijk- het sterkst in de regio West. Op basis van de adressen is ca 1/3 van de gepensioneerden lid van eTNOs.

De groei is het saldo van het aantal echte nieuwe inschrijvingen en het aantal uitschrijvingen, meestal door overlijden. In 2009 zijn 32 leden overleden en 114 nieuw ingeschreven.

3 Samenstelling Hoofdbestuur

In het verslagjaar vonden de volgende bestuursmutaties plaats:

- S. Pietersz (secretaris) werd tijdens de ALV op 21 april 2009 opgevolgd door H.J.L. van Wijk.
- B.M. Boerstool (oost) werd in dezelfde vergadering opgevolgd door H.J. van Veen

Eind 2009 was de samenstelling van het Hoofdbestuur als volgt:

- Voorzitter: A. (Ton) Scheepmaker
- Secretaris: H.J.L. (Henk) van Wijk
- Penningmeester: R. (Robert) Arlman
- Regiovertegenwoordigers West: J. (Jan) Moraal en P.J. (Pieter Jan) Brandenburg
- Regiovertegenwoordigers Midden: F. (Flora) de Vrijer en W.J. (Wil) Aben
- Regiovertegenwoordigers Oost: H.J. (Johan) van Veen en A.J. (Aad) Bogers

4 Activiteiten

Het Hoofdbestuur kwam in 2009 zeven keer bijeen. Nieuw was dit jaar de werkwijze om in kleiner verband enkele onderwerpen voor te bereiden en het resultaat als voorstel in het voltallige hoofdbestuur te bespreken. Hiertoe zijn de volgende drie werkgroepen *) ingesteld:

1. De werkgroep **Communicatie** met als taak om de communicatie met, binnen en buiten eTNOs in kaart te brengen en hierop een beleid te formuleren
2. De werkgroep **Pensioenzaken** met als werkgebied de pensioenontwikkelingen, relatie met externe organisaties op dit gebied, en de relatie met TNO op de gebieden waar de gepensioneerden deelnemen in de arbeidsvoorwaarden van TNO. Dit laatste betreft dan met name de verzekeringen (ziektekosten, auto- en WA-).
3. de werkgroep **Geschiedenis** die zich richt op de mogelijkheden die eTNOs kan bieden aan TNO om het verleden vast te leggen en te bewaren. Enerzijds heeft TNO aangegeven hier wel behoefte aan te hebben, anderzijds is bij eTNOs het grootste deel van het 'geheugen' van TNO (nog) aanwezig. Het zou zonde zijn om het reservoir wat er is aan kennis, ervaring, wetenswaardigheden, historische ontwikkeling, persoonlijke belevingen etc. etc. verloren te laten gaan. Vanuit de wetenschap dat TNO zelf hiervoor maar weinig belangstelling toont (getoond heeft) wil de werkgroep nagaan of in overleg en samenwerking met TNO dit beter behouden kan worden.
4. de werkgroep **Strategienota**. In overleg met de Voorzitter van de RvB is eTNOs in de gelegenheid gesteld een oordeel te geven over de nieuwe Strategienota TNO 2011-2014. De werkgroep bereid dit oordeel voor. Deze werkgroep is in 2009 echter nog niet tot actie gekomen omdat de conceptnota pas begin Januari 2010 is ontvangen.

Verder zijn de volgende onderwerpen in de vergaderingen aan de orde gekomen:

- **Pensioenontwikkeling**

Per 1 januari 2009 zijn de pensioenen niet verhoogd met een toeslag (de z.g. indexatie). Door de financiële crisis van 2008 was de dekkingsgraad te laag geworden. Het pensioenfonds heeft zelf een herstelplan moeten indienen bij De Nederlandsche Bank. Dit herstelplan is goedgekeurd.

- **Deelnemersraad**

Eind 2008 hebben drie van de vier gepensioneerde leden van de deelnemersraad hun zetel neergelegd. Zij zijn in 2009 op voordracht van eTNOs opgevolgd door Dick van Norren en Jan van Rijkevorsel, terwijl Ton Scheepmaker op persoonlijke titel is toetreden.

- **Jubileum 2009**

In 1979 is de vereniging eTNOs opgericht, zodat 2009 het 6^e lustrum kon worden gevierd. En dat werd het ook, op 3 september in Papendal. Na vele maanden voorbereiding kon de lustrumcommissie o.l.v. Hugo Zwenk terugkijken op een zeer geslaagde organisatie en een buitengewoon goed en gevarieerd samengesteld festijn waaraan ruim meer dan 400 leden van eTNOs hebben deelgenomen.

TNO heeft op verschillende manieren bijgedragen aan dit feest, o.m. door een toespraak van ir J.H.J. (Jan) Mengelers (voorzitter RvB) over de komende Strategienota en een lezing van Mw. Prof dr. Marijke Hopman-Rock over ouderdom en bewegen. Daarom was de TNO-seniorenmiddag 2009 in deze festiviteiten geïntegreerd. Een lezing van drs. J (Jan) Lubbers over Serious Gaming kon wegens ziekte helaas niet doorgaan. Een bewerking van deze lezing is in december gepubliceerd in eTNOs Berichten.

Verder waren er films, ambachten, wijnproeverijen, buitenactiviteiten die ondanks de regen toch konden doorgaan, er werd gemusiceerd, gegeten, gedronken en gegoocheld, kortom het was zeer geslaagd en het thema "Feest der Ontmoeting" werd in ruime mate waargemaakt.

- **Regioactiviteiten**

Door elk van de drie regio's werden ook in 2009 weer vele activiteiten ontwikkeld om de onderlinge contacten te onderhouden:

datum	regio	activiteit	plaats	deelnemers
7-jan	M	Nieuwjaarsbijeenkomst	Bunnik	70
14-jan	O	Nieuwjaarsreceptie	Apeldoorn	112
14-jan	W	Nieuwjaarsbijeenkomst	Schipluiden	115
4-mrt	W	Jaarvergadering	Scheveningen	122
5-mrt	M	Jaarvergadering	Bunnik	50
27-apr	O	Vakexcursie JIVE/ASTRON		30
7-mei	O	Tuinen van Appeltern	Appeltern	68
13-mei	M	Paleis Soestdijk	Soest	45
20-mei	W	Breierij/Glasmuseum	Leerdam	112
7-jul	M	Stadsbezoek	Den Bosch	60
11-nov	O	Stamppotbuffet	Hoendersloo	97
19-nov	M	Militair Luchtvaartmuseum	Soesterberg	81
17-dec	W	Kerstlunch	Nootdorp	112

Het Hoofdbestuur spreekt zijn grote waardering uit voor de inzet en de inspanning van de regiobesturen.

- **eTNOs Berichten**

Het blad eTNOs Berichten verscheen in 2009 vier maal. Het blad is het enige orgaan van eTNOs waarmee alle leden bereikt worden en daarmee van groot belang voor de vereniging. eTNOs Berichten werd in 2009 verzorgd door eindredacteur Pim Pietersz, bijgestaan door een redactiecommissie bestaande uit mw. Flora de Vrijer, Lout Goebel en Herman Temmink. Met het vertrek van Pim Pietersz als secretaris legde hij ook zijn functie als eindredacteur neer. Gedurende enkele maanden heeft Flora de Vrijer deze taak waargenomen. Op 15 oktober kon Kai Waterreus benoemd worden tot de nieuwe hoofdredacteur. Vanuit de werkgroep communicatie en in overleg met de redactie is een redactiestatuut opgesteld waarin de taken en bevoegdheden van de redactie en de verhouding met het HB duidelijk zijn geregeld.

- **Website**

De website www.etnos.nl is in de eerste plaats bedoeld als aanvulling op 'eTNOs Berichten'. Daarnaast is de site ook bedoeld om niet-leden te informeren over eTNOs. De site geeft enerzijds actuele informatie over ontwikkelingen op pensioengebied en andere zaken, zoals verzekeringen of algemene ontwikkelingen, en anderzijds zijn er verslagen en fotoreportages van regioactiviteiten op te vinden en de contactgegevens van de besturen. In de loop van 2009 is de algemene tekst op de website geactualiseerd.

- **Prepensioneringsdagen**

Begin mei heeft eTNOs meegewerkt aan een prepensioneringsdag. De dag verliep wat rommelig o.m. omdat er veel detailvragen werden gesteld, vooral betrekking hebbend op de persoonlijke situatie. Ook werd nogal wat ongenoegen opgetekend over de resultaten van de pensioenspaarregeling. Veel mensen waren zich er onvoldoende van bewust dat men zelf proactief had moeten zijn. Er is op dit punt een meer indringende voorlichting nodig. eTNOs wil bij de organisatie van komende dagen een meer actieve rol spelen.

- **Verzekeringen**

In het begin van het jaar werd het (auto)verzekeringskantoor Duymel overgenomen door CINJEE advies. Dit leverde in een aantal gevallen een verstoring van de goede gang van zaken op. In goed onderling overleg is zowel vanuit eTNOs als vanuit TNO contact opgenomen met CINJEE, hetgeen er uiteindelijk in resulteerde dat de toegankelijkheid bij CINJEE en de behandeling verbeterden.

Ook met Zilveren Kruis Achmea werd contact onderhouden om de ontwikkelingen op het gebied van de ziektekostenverzekeringen op de voet te blijven volgen.

- **Ledenwerving**

Vanuit de gedachte dat er (op basis van de adressen) ca 4500 pensioengerechtigden zijn bij het Pensioenfonds TNO en dat er daarvan nog geen 1450 lid zijn van eTNOs is verschillende malen gesproken over de wenselijkheid en de mogelijkheden om meer leden te werven. eTNOs heeft (nog) geen toegang tot het volledige bestand van gepensioneerden, dus hier is nog wat te winnen. Ook bestaat de indruk dat soms uit de hogere FW-groepen minder leden deelnemen aan eTNOs-activiteiten. Ook hierom is het een punt van aandacht om eTNOs aantrekkelijker te maken. Beide zaken leidden bij het HB tot het voornemen meer aandacht te geven aan het aspect belangenbehartiging door eTNOs.

5 Externe relaties

Met de volgende externe partijen zijn in 2009 relaties onderhouden:

- **TNO**

In 2009 heeft eTNOs overleg gevoerd met TNO over de invulling van de pre-pensioneringsdag, de bijdrage van TNO aan het lustrum inclusief de seniorenmiddag, de ontwikkelingen bij CINJEE advies, en de mogelijkheid voor eTNOs om bij te dragen aan de nieuwe strategienota. Voorts is door TNO in Utrecht de accommodatie voor de Algemene Leden Vergadering geleverd.

Hiernaast is in december overleg geweest met de COR om verschillende standpunten en visies te toetsen en af te stemmen. Het HB zal dit overleg voortzetten.

- **Stichting en Bestuur Pensioenfonds TNO**

Met (leden van) het bestuur en de directie van het Pensioenfonds TNO is regelmatig overleg gevoerd over de ontwikkeling van de pensioenproblematiek.

- **NVOG**

In de NVOG zijn een groot aantal pensioenfondsen verenigd. Dit biedt de mogelijkheid om de ontwikkelingen te vergelijken en te overzien. Desgevraagd heeft eTNOs daaraan ook haar bijdrage geleverd.

Voorts was eTNOs aanwezig op de algemene ledenvergadering van de NVOG en heeft eTNOs namens Aad Bogers zijn eindschiptie "Van een gunst naar een recht" aangeboden aan het bestuur van de NVOG.

6 Bijeenkomsten

Op 21 april 2009 werd in Utrecht de Algemene Ledenvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering werd afscheid genomen van Pim Pietersz (secretaris) en Ben Boerstool (lid Regio Oost).

Na het officiële gedeelte verzorgde Prof. Dr. B.M.S. van Praag een lezing, getiteld "Pensioenen in beweging".

De penningmeesters (regio's en DB) hebben één keer vergaderd om te komen tot wederzijdse afstemming van financiële zaken.

7 Financiën

De inkomsten van de vereniging bestaan uit drie belangrijke componenten:

1. de contributie van de leden, in 2009 € 38.000
2. de jaarlijkse bijdrage van/via het Pensioenfonds TNO, in 2009 € 26.000
3. de bijdragen van de deelnemers aan de evenementen, in 2009 € 23.000

De normale verenigingsuitgaven bedroegen in 2009 totaal € 70.000. De activiteiten van de drie regio's kostten € 32.000, reis- en vergaderkosten € 10.000, eTNOs berichten € 10.000. De activiteiten tgv het lustrum van eTNOs kostten in 2009 € 56.000. Deze zijn grotendeels betaald uit de daartoe ingestelde spaarpot.

Het financiële exploitatieresultaat bedraagt in 2009 € 11.000 positief. Dit komt door lagere uitgaven bij zowel de drie regio's als de algemene posten. Het bestuur stelt de ALV voor het saldo toe te voegen aan diverse reserves.

Op de balans resulteert per ultimo 2009 € 83.000. Dat bedrag is verdeeld over verschillende reserves en bedraagt, na de toevoegingen uit het positieve saldo: Regio's € 15.000, advies € 10.000, kantoor € 10.000, lustrum € 15.000 en algemeen € 33.000.

Het beleid van het bestuur is er op gericht de totale reserve te handhaven op het bedrag van het totale exploitatiebudget. Daarmee heeft de ALV in 2007 ingestemd. Ultimo 2009 is inderdaad het balanstotaal ongeveer gelijk aan de omzet over 2009.

Een separaat document toont in detail de Staat van Baten en Lasten over 2009 en de Balans ultimo 2009. Een uitgebreide toelichting is daarbij gevoegd. De kascommissie heeft een goedkeurende verklaring afgegeven.

In combinatie met bovengenoemde overzichten wordt de begroting 2010-2011 gepresenteerd.

Maart 2010
Hoofdbestuur eTNOs

Goedgekeurd in de Algemene Ledenvergadering op 21 april 2010.

De voorzitter

De secretaris

A. Scheepmaker

H.J.L. van Wijk

Bijlage bij Jaarverslag 2009

Samenstelling werkgroepen HB

Commissie Naam	Communicatie	Geschiedenis	Pensioenzaken	Strategienota	Verzekeringen *)
HB leden					
Aben, Wil	x		x		
Arlman, Robert		x		x	
Bogers, Aad			x		
Brandenburg, Pieter Jan			x		x
Moraal, Jan					
Scheepmaker, Ton			x	x	x
Veen, Johan van	x	x		x	
Vrijer, Flora de	x	x			
Wijk, Henk van	x	x	x	x	
eTNOs leden					
Bekum, Taeke van				x	
Koogh, Peter van de				x	
Kooijmans, Wim				x	
Nieboer, Heiko				x	
Norren, Dick van				x	
Schootbrugge, Gerard van de		x			
Temmink, Herman	x				

Doelstellingen 2009 (op hoofdlijnen):

Communicatie stelt een communicatieplan op, verzorgt een redactiestatuut voor EB, en kijkt inhoudelijk naar de website.

Geschiedenis inventariseert wat er is aan historisch materiaal bij/van TNO, waarom dat behouden moet blijven, hoe dat kan en hoe dat ontsloten kan worden, en maakt hiervoor een plan dat door eTNOs kan worden uitgevoerd en door TNO wordt ondersteund en gefaciliteerd.

Pensioenzaken kijkt naar de relatie met en activiteiten voor de NVOG, alsmede hoe de algemene belangenbehartiging van de gepensioneerden door eTNOs meer inhoud kan worden gegeven. Daarbij tevens lettend op de aspecten van deelname van HB-leden aan meerdere gremia.

Strategienota bestudeert en beoordeelt de concept Strategienota 2011-2014 en geeft hierop een commentaar. Dit vindt plaats in de periode medio september-medio oktober 2009.

Verzekeringen volgt de ontwikkelingen van de collectieve verzekeringen waarin de gepensioneerden meeliften met de ontwikkeling van de arbeidsvoorwaarden van TNO.